

TUTI DISZKONT

**“Maradj otthon”
mi házhoz visszük!**

Tartós élelmiszerek, takarító-
és tisztítószeresek, higiéniai
termékek, papíráruk, édességek.
www.tutidiszkont.hu

A közösségi közlekedés járatai
2020. április 1. (szerda) üzemkezdettől
Rendkívüli Egésznapos Menetrend
szerint közlekednek.
Kérjük, utazás előtt tájékozódjon a menetrendről.
www.szkt.hu

mobility on

Írja be a keresendő szöveg

szeged.hu

Menü

április 20. hétfő, **Konrád, Tivadar**
EUR: 353; USD: 324; CHF: 335

- [Rovatok](#)
  - [Szegeden Szeged300 Kék hírek](#)
  - [Ziccer Művház](#)
  - [Túl a városon Színes](#)
- [Képriport](#)
- [Szeged TV](#)
- [Szegedi Tükör](#)
- [Városunkról](#)
- [Szegedieknek](#)
  - [E-ügyintézés E-közyülés Fejlesztéseink Gépjármű elszállítás](#)
  - [Turistáknak](#)
  - [Látnivalók Programok Szálláshelyek Menetrend](#)
  - [Befektetőknak](#)
  - [Fejlesztési stratégia Infrastruktúra Munkaerőpiac Építési szabályzat](#)
  - [Önkormányzati cégek](#)
  - [IH Rendezvényközpont Belvárosi Mozi Szegedi Partfürdő D2 Szegedi Közlekedési Kft. Szegedi Környezetgazdálkodási Nkft. Szeged Tourinform IKV RITEK Zrt. Szegedi Víziközmű Működtető és Fejlesztő Zrt. Szegedi Városkép- és Piac Kft. Szeged Pólus Szegedi Sport és Fürdők Szegedi Vadaspark](#)
- [Archívum](#)
- [Kezdőlap](#)
- [Hírek](#)
- [Szegeden](#)
- Szegedi társadalomkutató: Az a tippem, hogy emelkedni fog a termékenység

Megosztás 2 [Szegeden](#) 2020. április 17. 11:06

Szegedi társadalomkutató: Az a tippem, hogy emelkedni fog a termékenység

Csak a bizonytalanság biztos, amíg nem látjuk a koronavírus-járvány végét. Különösen igaz ez az összezártságnak a népesedésre gyakorolt hatására. Tóth János – aki a főállású szülő intézményének ötletével néhány éve állt elő – azt mondja, hogy szerinte inkább elősegíti a gyerekszületéseket a családok összezártsága, de azt sem zárja ki, hogy a bizonytalan jövőtől való félelem óvatosabbá teszi az embereket a gyerekvállalásban.

– Nem igazán volt példa a hétköznapok ilyen radikális és hosszú átforgatására a közelmúlt történelmében, de azért hasonló szituációk akadtak már, például New York-i áramszünet. Ezek adhatnak némi támpontot arra nézve, hogy mit várhatunk a járvány utáni időktől?

– Sokan úgy vélik, hogy a természeti vagy társadalmi katasztrófák megnövelik a születési számokat kilenc hónappal később. Mások azt mondják, hogy ez csak városi legenda. Ennek a hiedelemnek feltehetően a második világháború utáni baby boom az oka, amely mindenhol kialakult. Érdekes, hogy a győzteseknél hosszabb ideig, a veszteseknél rövidebb ideig tartott a születés számok fellendülése. Vannak tudományosan megerősített esetek is: Például 2008-ban a Tanzániához tartozó Zanzibár szigetcsoporthoz tartozó egy részen egy hónapon keresztül nem volt áram. Mivel a sziget más részén volt áram, így össze lehetett hasonlítani a születési arányokat a két régióban. Ez azt mutatta, hogy ott, ahol nem volt áram, ott a születési arány kilenc hónappal később 17 százalékkal magasabb volt, mint ott ahol folyamatos volt az áramszolgáltatás. A New York-i áramszünet 1977 nyarán csak 25 óráig tartott, de ebben a rövid időszakban minden leállt, ami elektromossággal működött. Ennek következtében egy fosztogatási hullám tört ki, az újságok arról írtak, hogy törvénytisztelő emberek, háziasszonyok, tanárok, orvosok, templomba járó emberek kezdtek fosztogatni. Másrészt arról is lehetett olvasni, hogy kilenc hónappal később megugrott a születések száma és megjelent a „Blackout baby boom” kifejezés. Szerintem még ha így is volt, ezt nehéz bizonyítani. Természetesen ez a hatás csak azokra az emberekre érvényes, akiket a katasztrófának csak a szele érint meg:

a cselekvési lehetőségek beszűkülése növeli a szexuális tevékenységet.

Ha az emberek a túlélésükért harcolnak, akkor háttérbe kerül a szex.

– Voltak nagy járványok a középkorban, sőt még a 19. század második felében is. Ezek hatásait érdemes megvizsgálnunk?

- Ha analógiákat keresünk, akkor a középkori járványok és elszigetelődések jobb fogódzót jelentenek. Boccaccio Dekameronja az 1348-as firenzei pestisjárványhoz kapcsolódik: hét nő és három férfi egy vidéki kastélyba menekül a járvány elől és pajzán történetekkel szórakoztatják egymást. Ezt könnyen párhuzamba állíthatjuk azzal, hogy a karanténnal párhuzamosan ugrásszerűen megnő a pornófogyasztás, bár a családon belüli erőszak is. Szóval, a hatások sokfélék.

- A jelenlegi különleges helyzet alapvetően megváltoztatja az emberek szociális viszonyait. Ez kihat a társas érintkezésekre, különösen a párkapcsolatokra. Ön szerint a korlátozások közelebb hozzák-e a házastársakat, élettársakat, egymással járókat egymáshoz? Esetleg eltávolodnak azok, akik fizikailag most kénytelenek távolságot tartani a másiktól?

- A korlátozások miatt a súrlódások száma óhatatlanul megnő. Az egy másik kérdés, hogy a jó és a kevésbé jó párkapcsolatok erre különbözőképp reagálnak. A környezetemben elég sok példa van arra,

hogy az összezártság - különös tekintettel a gyerekek folyamatos otthoni tartózkodására - megviseli a szülők idegrendszerét.

Japánban váláshullámot eredményezett a karantén, „amit korona elválásnak” neveznek. Kínában is hasonló a helyzet, ahol szintén meredeken emelkedik a válások száma a járvány kitörése óta. A hatóságok szerint az állhat a háttérben, hogy a karantén ideje alatt a házaspárok túl sok időt töltenek együtt, legalábbis a Kelet-Ázsiai standardok szerint.

– Azt, hogy a termékenységre milyen hatással lesznek a korlátozó intézkedések, csak hónapok múlva tudjuk meg, de az tény, hogy a mostani helyzet nem kedvez új emberi kapcsolatok kialakulásának. Az egyetemisták, középiskolások például otthonról tanulnak, a barátaikkal, partnereikkel csak telefonon, közösségi oldalakon vagy videó chat-en tartják a kapcsolatot. Ez nem túl biztató jelenség, ha sokáig tart.

– Teljesen új kapcsolatokat kialakítani ebben az időszakban szinte lehetetlen, de a meglévő kapcsolatokat, beleértve a távkapcsolatokat azért lehet ápolni, sőt elmélyíteni.

Egy szigorúbb karantén esetében a távkapcsolatok fenntartása is problematikus.

Egy olasz fiú például a barátnőjéhez ment, de a rendőr ezt az indokot nem fogadta el, és visszafordította. Egy dolog a fizikai korlátozás, és egy másik dolog a fizikai korlátozáshoz kapcsolódó lelki hatások összessége. Ezt a termékenység vonatkozásában is el lehet mondani. Az egy dolog, hogy új párok a fizikai korlátozások miatt tudnak kialakulni, aminek hosszú távon lehet csak negatív hatása a termékenységre. Az aktuális hatást a párok összezártsága jelenti, amely érthető módon megnöveli az egyébként is tervezett gyerekek nemzését. Sőt a rendkívüli helyzet a nem-tervezett gyermekek fogamzását is megnöveli. A karanténnak azonban lelki hatása is lehet, amennyiben megemeli a párok gyermekvállalási hajlandóságát. Az biztos, hogy a szokatlanul hosszú karanténok miatt egy év múlva már pontosan tudni fogjuk, hogy ez a járvány, illetve általában a rendkívüli állapotok hogyan hatnak a születési számokra. Nekem az a tippem, hogy emelkedni fog a termékenység.

– A járvány ideje alatt átértékeljük magunkban a halálhoz fűződő viszonyunkat is. Elképzelhető, hogy ez épp azt váltja ki az emberek többségéből, hogy gyerekeket vállaljanak?

– Érdekes felvetés. A koronavírus elsősorban az idős emberek számára jelent halálos fenyegetést, vagyis a gyermekvállalási korban levő fiatalokat ez közvetlenül nem érinti. Ugyanakkor általában az élet lassulása előnyös lehet a gyermekvállalás szempontjából, ami szintén egyfajta lassulást feltételez. Tehát, ha egy pár gyereket akar, akkor érdemes azt előrehozni erre az időszakra. Persze van egy ellenérv is: a párok félhetnek attól, hogy egy járványos időszakban gyereket vállaljanak. Ilyenkor az ember nem szívesen megy orvoshoz, egy terhes nőnek pedig rendszeresen kell orvoshoz járnia. Számos pro és kontra érv van, de ha már látszik a fény az alagút végén, akkor a kormányok is jobban eldönthetik, hogy érdemes-e állami eszközökkel támogatniuk a gyerekeket vállaló párokat.

– A járványnak lesz egy nagyon komoly gazdasági hatása is, ami elsősorban állások megszüntetését, a fizetések rétkének csökkenését hozhatja magával. Ez biztosan nem fogja ösztönözni a gyerekvállalási kedvet, ráadásul a hiteltörlesztési moratórium után újabb terhek szakadnak a családok nyakába. Ez mennyiben befolyásolhatja a népesedési politikát a jövőben?

– A növekvő munkanélküliség, vagy csak a munkahely elvesztésének a lehetősége is negatívan hat a termékenységre. Bár az is lehet, hogy éppen emiatt a kockázatok miatt a párok előrébb hozzák a gyermekvállalást. Az is probléma, hogy most futnak ki a szülőképes korból a nagy létszámú Ratkó-unokák, vagyis a hetvenes évek közepén született nők. Nem mindegy, hogy tudnak-e még gyereket vállalni. Az ő esetükben a születési számok néhány százalékos emelkedése is sokat javítana a demográfiai helyzeten. Sajnos a később született korosztályokban a szülőképes nők létszáma már sokkal kisebb.

Tóth János 1984 óta dolgozik a Szegedi Tudományegyetem Bölcsészettudományi Karának Filozófia Tanszékén. A filozófiai tudományok kandidátusa fokozatot 1998-ban szerezte meg A disszipatív ember című dolgozatával. A fenntartható népesség problémája évek óta foglalkoztatja, ezért is dolgozta ki a főállású szülő intézményének koncepcióját, melyet az Orbán-kormány döntéshozói végül teljesen elvetettek, amikor új népesedéspolitikát hirdettek.

Tóth Jánossal korábban megjelent cikkeinket [itt](#) és [itt](#) olvashatják

Szincok György

* * *

Szeged.hu – Minden, ami Szeged! [Tartsd velünk a Facebookon is!](#)

Cimkék: [Tóth János filozófia](#) [népesség](#) [népességfogyás](#) [Szegedi Tudományegyetem](#) [társadalompolitika](#)

A rovat további hírei